

Veel leden is niet langer een garantie voor veel zendtijd

Nieuwe wijze van programmeren publieke zenders valt uit in voordeel van VARA, BNN en NPS

De omroep die de doelen van de Publieke Omroep het best bedient, krijgt het meeste geld. Gunstig voor de VARA, ongunstig voor de TROS. „Dit is een kromme situatie.”

Door onze redacteur MIRJAM KEUNEN
HILVERSUM, 8 SEPT. Drie omroepbazen trekken aan de bel. Hun onvrede gaat over 2008, maar aan de verdeling van omroepgelden verandert dit jaar weinig. De VARA kreeg bijvoorbeeld 52 miljoen euro van het ministerie van OCW voor het maken van tv-programma's over het eerste half jaar van 2009. Grotere ledenomroepen als de EO en de TROS kregen in dezelfde periode ruim een kwart minder (respectievelijk 35,5 en 36

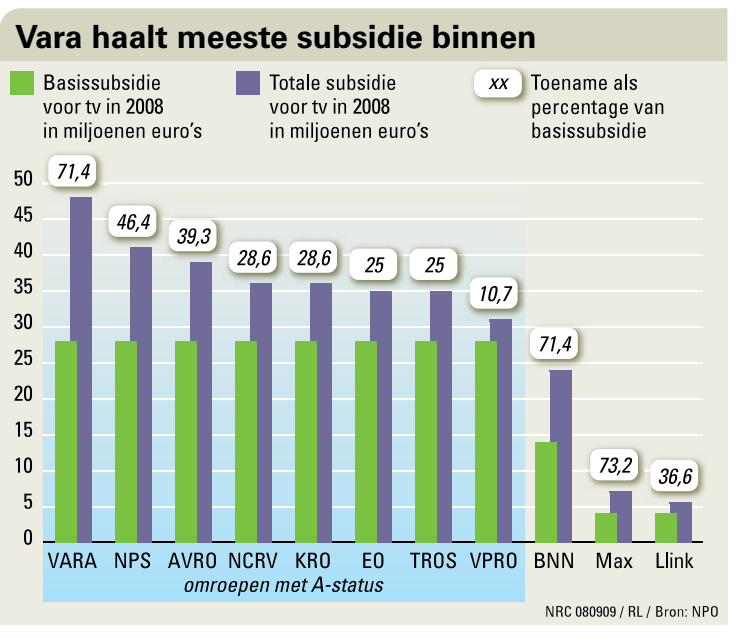
miljoen euro). Dat blijkt uit cijfers van de Nederlandse Publieke Omroep (NPO). „De TROS kan daardoor minder programma's maken en krijgt minder zendtijd dan redelijk is”, zegt TROS-directeur Peter Kuipers. „Ondanks onze loyaliteit horen we tot de minst bedeelden. Terwijl we uit onze eigen middelen het meeste geld van alle omroepen in de programma's stoppen (6,2 miljoen in 2008, red.). Het voelt alsof we gestraft worden.” De TROS is met 465.000 leden sinds dit jaar de grootste omroep en wil vooral op Nederland 1 uitzenden, voor een breed publiek. EO-directeur Arjan Lock vindt dat er in het nieuwe programmeersysteem onvoldoende rekening wordt gehouden met de identiteit van de omroep. „Als omroepen voldoen aan de doelen van de NPO stromen de miljoenen binnen. Programma's voor specifieke

minderheden bijvoorbeeld, of over kunst. Als je meer op de flanken opereert met onderscheiden programma's heb je het lastig.” De elf ledenomroepen en de NPS krijgen sinds drie jaar 75 procent van het OCW-budget als 'garantiebudget'. Die basissubsidie voor tv-programma's bedroeg in 2008 voor iedere grote omroep (plus NPS) 28 miljoen euro. Daar bovenop wezen de vier netmanagers uiteindelijk 92 miljoen toe aan programmavoorstellen van omroepen. Deze moeten doelen halen, zoals een minimaal aantal kijkers, en passen in het profiel van een net. Bijna de helft kwam terecht bij VARA, BNN en NPS. Volgens Gerard Timmer, directeur televisie van de NPO, krijgen sommige omroepen meer dan anderen omdat zij een dagelijks programma uitzenden, of investeren in drama en minderhedenprogrammering. „De VARA en de NPS

krijgen meer omdat zij deel nemen in dagelijkse programma's als *Pauw & Witteman* en *Nova*, en de VARA krijgt ook extra geld omdat ze een dagelijks programma als *De wereld draait door* maakt. Elke zaterdag is er het amusement van Paul de Leeuw.” Timmer ziet een toename van drama en documentaires. De nieuwe programmering heeft volgens hem geleid tot meer kijkers. Kuipers (TROS) vindt dat de NPO echter te veel op zijn eigen doelen stuurde. „Er gaat extra geld naar cultuur met een grote C, jongeren en allochtonen. TROS Radar trekt meer allochtone kijkers dan

de specifiek op deze groep gerichte programma's op Nederland 3. De TROS krijgt daarvoor geen extra geld. Dat is een kromme situatie.” Tv-directeur Timmer is het daarmee niet eens. „Als je veel kijkers trekt bereik je automatisch ook meer jongeren en allochtonen. Bereik is niet het enige, het gaat ook om impact. BNN brengt veel bij jongeren teweeg door de onderwerpen die ze brengen.” Ook Koen Becking, directievoorzitter van de KRO, voelt de afhankelijkheid van de netmanager. „We zouden graag een dagelijks actualiteitenprogramma maken, maar dat komt er kennelijk niet. We zouden van *Goedemorgen Nederland* een meer gefileerd journalistiek programma willen maken, maar we moeten het nu doen voor een habbekrats. Dat ochtendprogramma heeft een vijfde van het budget van *De wereld draait door*.” Timmer: „Het is niet zo dat we

onze middelen inzetten om een maximaal publiek te halen, maar een dagelijks programma doet het 's avonds beter dan overdag. Bovendien beginnen Nederlanders de dag heel anders dan in Amerika. Hier zitten ze niet in groten getale voor de tv. Dat is niet onze cultuur.” KRO-voorzitter Becking is er echter van overtuigd dat een goed nieuwsprogramma in de ochtend zal zorgen voor meer kijkers. De omroepen die meer kregen dan gemiddeld zijn tevreden. Bij aspirant-omroep MAX nam het tv-budget vorig jaar toe met meer dan 70 procent tot 7,1 miljoen euro. Directeur Jan Slagter is blij met de onderlinge competitie: „Als je goede programmavoorstellen indient die passen bij het profiel en de *targets* van de zender kan het zo maar zijn dat je meer krijgt.”

Achtergronden op nrc.nl/omroep